

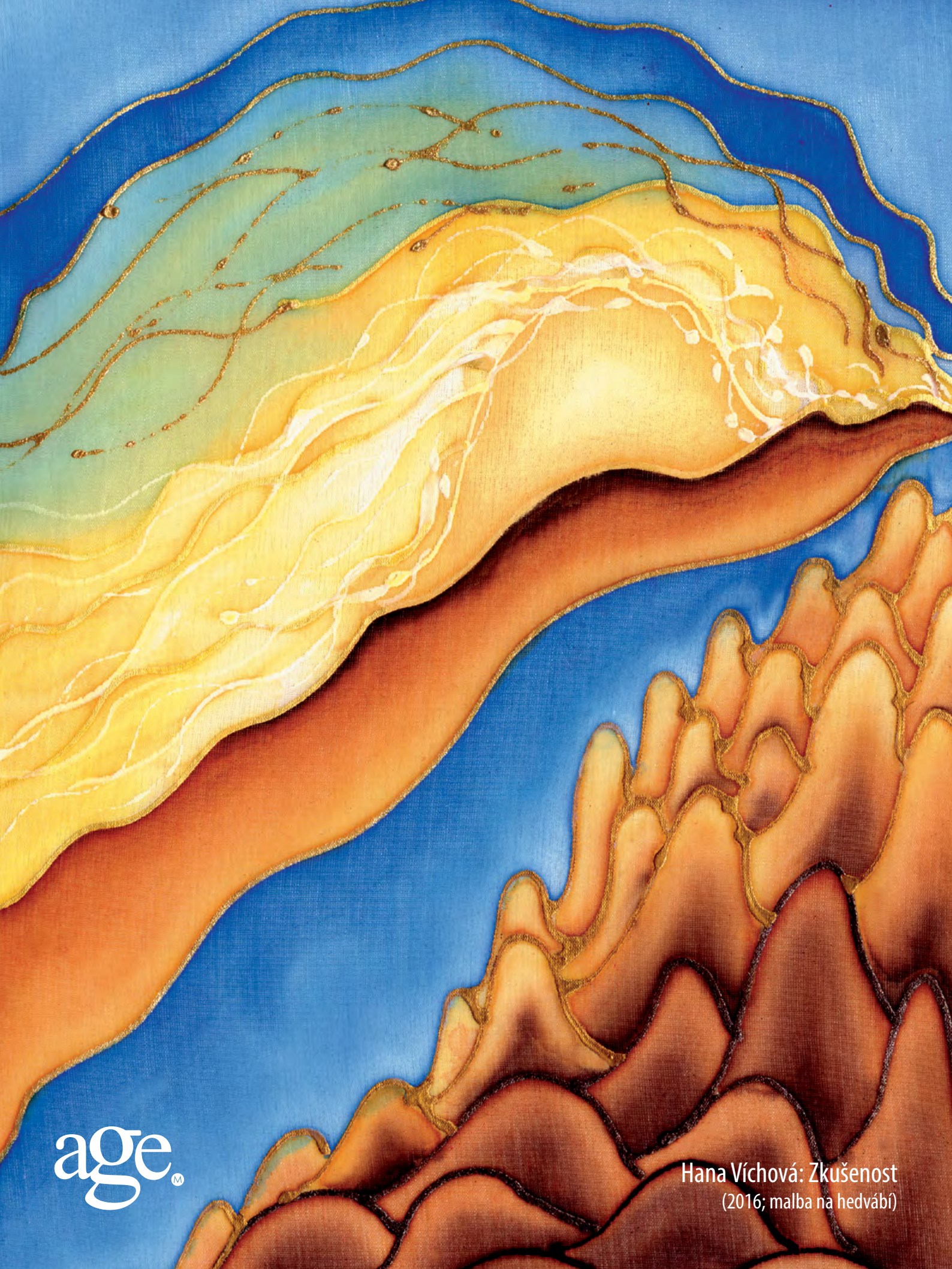

Život by nás měl bavit

6 Jak nám Srdce změnilo život aneb Učíme se od dětí

22 Roman Szpuk: Žiju přítomností

24 Lucie Ernestová: Život by nás měl bavit

age[®]

Hana Víchová: Zkušenost
(2016; malba na hedvábí)

Život je nádherný v každém věku

Z obsahu

6 Reportáž: Jak nám Srdce změnilo život aneb Učíme se od dětí 10 Fotoreportáž: Srdce ve Sněmovně 14 Epištoly: Tak už jsou za dveřmi 20 Inspirace: Příroda, mocná čarodějka 22 Rozhovor: Roman Szpuk – Žiju přítomností 24 Cesta za snem: Lucie Ernestová – Život by nás měl bavit	28 Rozhovor: Adam Suchánek – Když jsem na jevišti, jsem šťastný 31 Rozhovor: Ondřej Zapletal – Nejdůležitější je pomoc konkrétnímu člověku 32 Tip na výlet: Za dravci na Rabí 34 Povídka na pokračování: Vražda v hotelu Granada 36 Tvoření pro radost: Lapač snů 38 Finanční gramotnost: Nezapomínejte na rezervu

Distribuuje zdarma také na všechny základní a vybrané mateřské školy v ČR. Náklad 8200 výtisků.

Vydavatel:

ANTECOM s.r.o., Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4
IČ: 2836 2926, produkce@antecom.cz, www.antecom.cz
Tel./fax: +420 272 935 558

Redakční servis: +420 602 313 176

Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková, jednatelka společnosti ANTECOM, vydavatelství časopisů TRADE NEWS, AGE a TECH EDU

Redakce: Mgr. Miloslav Jenšík, PhDr. Věra Vortelová, Štěpánka Kotrbová, Mgr. Luboš Y. Koláček, Ing. Vlasta Piskačová, Tomáš Kiss, Ing. Mgr. Daniel Libertin, PhDr. Jiří Frey, PhDr. Jozef Gáfrík, CSc.

Grafická úprava: Kateřina Jelínková

Produkce: Mgr. Marek Jenšík

Datum vydání: 10. 6. 2017

Vydáno v Praze jako dvouměsíčník. MK ČR E 20841 / ISSN 1805-5524

Partner:

OPTYS, spol. s r. o.

U Sušárny 301, 747 56 Dolní Životice

Tel.: +420 553 777 392, e-mail: skola@optys.cz

Tisk a distribuce: OPTYS, spol. s r. o.

Náklad: 8200 kusů

Ilustrace na titulní straně: Lucie Ernestová – Tvořivost

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent. Žádné části textu nebo fotografií nesmí být používány, kopírovány nebo jinak šířeny v jakémkoliv formě či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Vítězové soutěže Srdce s láskou darované 2016/2017

KATEGORIE 3.–9. ROČNÍKY ZŠ

1

CESTA SVĚTEM NEVIDOMÝCH

ZŠ Jižní, Praha 4
3. L (26 dětí) pod vedením
paní učitelky Ireny Červenkové

2

SRDCOVÁ KNÍŽKA PRO RÍŠU

1. a 2. díl – práce dvou týmů
ZŠ Dřevohostice
1. díl – výtvarný kroužek | 19 dětí pod
vedením paní učitelky Evy Luljakové
2. díl – 8. třída | 25 žáků pod vedením
paní ředitelky Nataši Kučerové

3

HASIČSKÉ AUTO S HOŘÍCÍM SRDCEM

ZŠ Aleše Hrdličky, Ostrava
8. A (15 žáků) pod vedením
paní učitelky Andrey Mezihorákové

KATEGORIE MATEŘSKÉ ŠKOLY + 1. A 2. ROČNÍKY ZŠ

1

SRDCE PRO FANDU A ŠTĚPÁNKA

ZŠ Porubská 832, Ostrava-Poruba
1. C (19 dětí) pod vedením
paní učitelky Petry Řehové

2

SRDCE PRO HASIČE

ZŠ a MŠ Hvozdná
MŠ třída Kapitáni (28 dětí)
pod vedením učitelů MŠ

3

SRDCE ŠKOLÁCKÉ

Církevní ZŠ, Veselí nad Moravou
1. A (19 dětí)
pod vedením paní učitelky
Štěpánky Tomčalové

4.–10. místo (není určeno přesné pořadí)

ZŠ a MŠ Kopřivnice, 17. listopadu (**Srdce pro Martina**)

ZŠ s RVMPP Buzulucká, Teplice
(**Srdce darované anděly**)

SŠ obchodu, řemesel, služeb a ZŠ Keplerova,
Ústí nad Labem (**Medvídci pro nemocné děti**)

ZŠ Hroznová 1, Brno
(**Srdce pro Domov seniorů**)

ZŠ A. Hrdličky, Ostrava-Poruba (**Klaun pro klauny**)

ZŠ a MŠ Markvartice (**Srdce pro záchranu života**)

ZŠ Porubská 832, Ostrava-Poruba (**Srdce pro čtyřlístek**)

4.–10. místo (není určeno přesné pořadí)

ZŠ Velké Pavlovice (**Srdce pro Míšu**)

ZUŠ Velká Bíteš (**Srdce pro hudebního pedagoga**)

ZŠ speciální a MŠ Palachova, Chomutov (**Knoflík ze srdce**)

ZŠ a MŠ Veselá, okres Zlín
(**I my jednou zestárneme**)

ZŠ a MŠ Kyjovice, okres Opava
(**Srdce pro obyvatele Domova na zámku**)

ZŠ J. Bublíka, Bánov, okres Uherské Hradiště
(**Srdce pro opuštěná zvířátka**)

ZŠ Bartošovice (**Srdíčkové pexeso**)

VEŘEJNÁ HLASOVACÍ SOUTĚŽ

1

LABYRINT SRDCE

ZŠ a MŠ Bořitov
3. třída (15 dětí) pod vedením
paní učitelky Anety Kolínkové
11 417 hlasů

2

SRDCE DAROVANÉ ANDĚLY

ZŠ s RVMPP Buzulucká, Teplice
8. D a 5. A (3 děti) pod vedením
paní učitelky Lenky Soukupové
9332 hlasů

3

SRDCE PRO GRANDPARK

ZŠ Štefánikova, Hradec Králové
5. B (24 dětí) pod vedením
paní učitelky Jany Jiškové
6801 hlasů

ZVLÁŠTNÍ CENA MÍROVÉHO BĚHU

SRDCE PŘÁTELSTVÍ

ZŠ a MŠ Habry
III. oddělení školní družiny (27 dětí)
pod vedením paní vychovatelky
Dany Machotové

SRDCE PŘÁTELSTVÍ

ZŠ Vrdy
Výtvarně dramatický kroužek (9 dětí)
pod vedením paní učitelky
Jindry Chejnové

ZVLÁŠTNÍ CENA – ORIGINÁLNÍ DESIGN HLAVNÍ CENA SVĚTLO NA CESTU

MAJÁK

ZŠ Mozartova, Jablonec nad Nisou
třetáci ze školní družiny pod vedením
paní vychovatelky Marcely Vaníčkové

ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ PRO ŠKOLU

ZŠ a MŠ Kopřivnice, 17. listopadu

7 prací zaslaných do soutěže
123 dětí celkem

ČESTNÉ UZNÁNÍ

SRDCE PRO OTCE MICHALA

ZŠ Porubská 832, Ostrava-Poruba
9. B (4 žáci) pod vedením
paní učitelky Andrey Mičíkové

Všem vítězům srdečně gratulujeme!

Srdce s láskou darované 2016/2017 tedy skončilo, ať žije nový ročník soutěže 2017/2018, slavnostně vyhlášený na setkání vítězných týmů v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky 22. 5. 2017.

Podrobnější informace k novému ročníku najdete nejpozději v srpnu na webu www.srdceslaskou.cz a v zářijovém vydání časopisu AGE.

Jak nám Srdce změnilo život aneb Učíme se od dětí

„Kdysi jsem si myslela, že já budu učit děti, ale je to přesně naopak. Ony učí mě,” prohlásila paní učitelka Petra Řehová ze Základní školy Porubská v Ostravě-Porubě krátce před zahájením setkání vítězů třetího ročníku celostátní soutěže Srdce s láskou darované. Mluvila o „svých” prvňáčcích, kteří se dostali na zlatou příčku se Srdcem pro Fandu a Štěpánka v mladší kategorii. Ale podobné pocity jsme měli všichni, kteří jsme to májové pondělí pro dvě stovky dětí z celé republiky organizovali slavnostní odpoledne v historických prostorách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Srdce znovu ve Sněmovně

„Z toho, že se Srdce s láskou darované vrátilo po roce zase do Poslanecké sněmovny, mám upřímnou radost. Už loni sem přineslo příjemnou změnu. Sál, kde běžně probíhají napjaté debaty, naplňuje dnes radost a láska. Myslím tím opravdová, upřímná a hluboká láska. Nejen ta povrchní, kterou se oháníme, když chceme, abychom se zalíbili jiným,“ zaznělo na uvítanou z úst předsedy Poslanecké sněmovny Jana Hamáčka.

V hlavním zasedacím sále zasedli na místa poslanců ti nejlepší ze 4000 dětí z více než 120 škol, které se do třetího ročníku této soutěže zapojily. Na mnoha z nich probíhala školní kola, Srdcem žily opět celé obce. Do soutěže nakonec přišlo 200 přihlášek, z nichž vybrat tu nejlepší práci dalo porotě, ve které mimo jiné zasedali herci Studia Ypsilon Martin Dejdar, Jiří Lábus a Jan Jiráň s ředitelem Ypsilonky Janem Schmidem, hodně zabrat.

Jaké to je, když nevidíte

Je snadné, nebo složité se rozhodnout, komu darovat Srdce? Na to jsme se ptali třetí L ze ZŠ Jižní v Praze 4, která zvítězila v kategorii starších soutěžících se svým projektem Cesta světem nevidomých. Děti ušly opravdu dlouhou cestu – od knihy přes divadelní představení, neviditelnou výstavu, výrobu hmatových a čichových srdíček a pexesa, návštěvu nevidomého učitele hudby až k předání srdcí ve škole pro zrakově postižené.

„Vůbec to nebylo jednoduché, ale dali jsme hlavy dohromady a řekli si, že bychom mohli udělat něco pro nevidomé děti, protože mají málo pomůcek,“ vysvětlují třetíci a paní učitelka Irena Červenková prozrazuje, že nakonec svobodně hlasovali, protože nápadů bylo víc. A co je přitom nejvíc bavilo? „Pro hmatové pexeso, které jsme vyráběli doma, nás bavilo vybírat různé materiály, které jsme lepili na čtvrtku – třeba alobal nebo korálky. A pak jsme společně sestavovali pexeso dohromady,“ vysvětlují malí výtvarníci a paní učitelka dodává: „Každý si lámal hlavu, jaký zvolit vhodný materiál, aby ho nevidomé děti mohly dobře vnímat hmatem. Překvapila mě kreativita dětí právě při výběru materiálů.“

Neméně zajímavými nápady hýřily děti i při výrobě čichového pexesa, které tvořily společně ve škole. Látková srdíčka naplnily vatou a bylinkami, jež si přinesly z domova. Nakonec si pexeso i samy vyzkoušely. „Hrozně nás to bavilo, ale byl to zároveň takový nepříjemný pocit, když jsme se

zavázanýma očima hráli a neviděli, kam saháme. Často jsme sahalí úplně vedle,“ vzpomíná sehraný tým, který zvítězil i v loňském ročníku. Tehdy ještě v mladší věkové kategorii.

Ptáme se proto, jestli se chystají zapojit do soutěže i jako čtvrtáci, a odpověď je jednoznačná: „Určitě jo! Ale ještě nevíme, co to bude.“ Ostatně podobnou odpověď jsme slyšeli i od ostatních vítězných týmů. Shodly se na tom, že je Srdce s láskou darované hodně baví a nejde jen o to, jestli zvítězí. Nejvíce radosti jim dává to, že mohou něco společně tvořit, a pak samotné darování.

Love Fanda a Štěpánek

„V letošním školním roce k nám v rámci inkluze nastoupili do první třídy Fanda a Štěpánek. Zpočátku jsem se trochu bála, jak integraci zvládneme, ale dneska vím, že to nemohlo dopadnout lépe,“ vzpomíná paní učitelka Petra Řehová, vedoucí kolektivu devatenácti žáků 1. C ze ZŠ Porubská 832 z Ostravy-Poruby.

^
Jan Vícha, jednatel společnosti Optys, při předávání ceny paní učitelce Ireně Červenkové za práci jejího týmu Cesta světem nevidomých

>>
Celou akci moderovali Martin Dejdar a Petr Vacek z divadla Studio Ypsilon, které je patronem soutěže
v

>
Jan Schmid, ředitel Studia Ypsilon, předává jednu z cen paní učitelce Petře Řehové (uprostřed) za práci jejího týmu Srdce pro Fandu a Štěpánka, která zvítězila v kategorii mladších dětí

Paní ředitelka Nataša Kučerová s osmáky, kteří tvořili druhý díl Srdcové knížky pro Říšu. Ta získala od poroty druhé místo

Když přišla do třídy dvojčata se středně těžkým a těžkým sluchovým postižením, brzy se s nimi ostatní děti skamarádily a zkoušely si, jak by s podobným handicapem dokázaly fungovat. Zaccpávaly si uši, odezíraly ze rtů a zjistily, že dorozumět se není žádná legrace. Jakmile se dověděly o soutěži, přišly s nápadem vyrobit a věnovat srdce právě Fandovi a Štěpánkovi. A teď jaké? „Museli jsme zvolit materiál a technologii tak, aby to zvládli i první. Srdce tvoří krabičky se šuplíčky, do nichž děti napsaly vzkazy neslyšícím. Někteří je tvořili neadresně, jiní je po-

slali přímo Fandovi nebo Štěpánkovi. Fandovi dokonce přišly vzkazy od holek „Love Fanda“,“ usmívá se paní učitelka.

Jak obtížné může být pro postižené žít v kolektivu zdravých dětí? „Děti jsou úžasné, nemají ve vzájemné komunikaci problém a pomáhají si navzájem. Zvykly si, že chtějí-li klukům něco říct, musí se k nim otočit obličejem. A když na to někdo z nich zapomene, jiný spolužák k nim přijde a vezme Fandu nebo Štěpánka za ruku, aby je upozornil, že na ně někdo mluví. Krásné je pozorovat, že i ti největší „raubíři“, kteří jinak neposedí, chodí kolem kluků opatrně a jsou jejich velcí kamarádi a ochránci. Kdyby jim chtěl někdo ublížit, tak je určitě budou bránit,“ říká paní učitelka. „Všichni dospělí by si měli přiznat, že i od dětí se mohou naučit správné věci.“

Knižní edice pro Říšu

Všichni víme, jaké trápení je obyčejná viróza. A co potom něco horšího, třeba rakovina? Když se děti z výtvarného kroužku ze ZŠ Dřevohostice dověděly, že jejich spolužák a kamarád Říša onemocněl touto chorobou, přemýšlely, jak ho rozptýlit a dodat mu při náročné léčbě sílu a optimismus. „Ta zpráva přišla asi před rokem a půl jako blesk z čistého nebe a nás, děti i učitele, strašně zaskočila. V našem městě se všichni dobře známe a máme k sobě blíž než obyvatelé velkých měst. S dětmi jsme dumali, jak Říšu, který podstupuje nepříjemnou chemoterapii a dlouhodobě je upoután na nemocniční lůžko, rozptýlit a povzbudit alespoň v době, kdy se cítí

lépe nebo tráví víkendy doma,“ vzpomíná paní učitelka Eva Luljaková, jak se zrodila myšlenka založit edici Srdce s láskou darované, jejíž první publikací je Srdcová knížka pro Říšu, díl první a druhý, kterou porota ocenila jako druhou nejlepší ve starší kategorii.

Za vším hledej člověka

Tolik tři Srdce a tři party skvělých dětí a kantorů. Víc se nám do reportáže bohužel nevejde, ale vězte, že by se podobně dalo psát o všech dalších soutěžících, nejen těch, kteří se dostali na stupně nejvyšší.

První ediční počín a hned dva díly? „Protože na něm pracovaly dva týmy. První díl tvořilo devatenáct dětí z výtvarného kroužku na prvním stupni a druhý pětadvacet Říšových spolužáků, nyní již osmáků, pod vedením paní ředitelky Nataši Kučerové, která celý projekt koordinovala. Přemýšleli jsme, jak knížku koncipovat s tak širokým tematickým záběrem a při rozdílném věkovém složení tvůrčího týmu. Rozhodli jsme se pro tvarově asymetrická srdce, na něž děti obrázkovou formou a kratičkými texty vyjádřily, co v uplynulé době ve škole i mimo ni zažily, sestavily křížovky a rébusy, mladší nakreslily postavičky z večerníčků, a komu nejde kreslení, ten použil vlastní fotografie s popisky. Nakonec se všichni „podepsali“ prostřednictvím fotoportrétů, dílo jsme zkompletovali a zalaminovali,“ popisuje výrobní proces, během něhož se prý zklidnili a pilně pracovali i ti největší neposedové, paní učitelka Luljaková. Tu doplňují tři malí spoluautoři a designéři František Kužel, Monika Rohanová a Kamila Škrabalová.

„Říká se ‚Za vším hledej člověka‘. A právě Srdce s láskou darované je o konkrétních lidech, o konkrétních lidských příbězích... Jakkoliv je tento projekt úspěšný, skoro mi až připadá smutné, že se museli najít lidé a něco takového vymyslet a pořádat. Mělo by to být automatickou součástí našeho života. Každopádně organizátorům patří obrovský dík. Nemyslím tím pouze to, že sehnali pro svůj projekt podporu od sponzorů, osobností, rozšířili ho mezi lidi. Děkuji jim ale hlavně za to, že burcuje společnost, vracejí do ní tímto způsobem prvek lidskosti, který se začíná pomalu vytrácet. A osmnáct tisíc dětí, které se do soutěže zapojily, to je už pořádná porce lidskosti,“ uzavírá Jan Hamáček.

A my za organizátory dodáváme, že už se těšíme na ty další. Ať žije čtvrtý ročník!

Text: Jana Jenšíková,
Kateřina Jelínková a Věra Vortelová
Foto: archiv PS PČR a Mirek Zámečník

<
Děti z výtvarného kroužku
paní učitelky Evy Luljakové,
které vyráběly první díl
Srdcové knížky pro Říšu

> Vítězové třetího ročníku Srdce s láskou darované strávili ve Sněmovně společně celé odpoledne; čekalo je nejen bohaté občerstvení, ale také natáčení rozhovorů

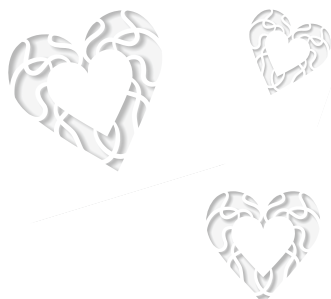
> Focení na památku

>> Dětem se věnoval také koordinátor Mírového běhu Ondřej Veselý se svým týmem. Na obrázku jim vysvětluje, že mír začíná tím, že ho každý cítí v sobě

> Je těsně před druhou hodinou a děti přicházejí do hlavního jednacího sálu

<

Úvodní projev Jana
Hamáčka, předsedy
Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky

<

Vyhlašování vítězů začalo od
mladší kategorie. Martina
Rejzlová, etnoložka Muzea
krajky ve Vamberku (vlevo),
předává paličkované srdíčko
paní učitelce Štěpánce
Tomčalové

<<

Libor Sedláček,
marketingový ředitel
společnosti Gumex (vpředu),
jeden z partnerů soutěže,
s jednatelem společnosti
Optys Janem Víchou

<

Jana Jenšíková, jednatelka
společnosti Antecom, předává
hlavní cenu za školní kolo
řediteli ZŠ a MŠ Kopřivnice,
17. listopadu, Jiřímu Stočkovi

>>

>
Veřejnou hlasovací soutěž vyhráli třetáci ze ZŠ a MŠ Bořitov s paní učitelkou Anetou Kolínkovou. Za práci Labyrint srdce získali na webových stránkách soutěže 11 417 hlasů

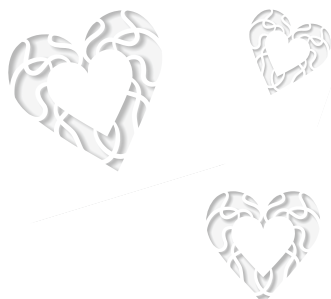
>
Vítězný tým 2. místa hlasovací soutěže za dílo Srdce darované anděly

>>
Tým Mírového běhu odměnil dva kolektivy ze dvou škol za práce, které měly stejný název: Srdce přátelství

>
Třída 5. B ze ZŠ Štefánikova v Hradci Králové přebírala ocenění za třetí místo v hlasovací soutěži

<

Jan Filák, majitel společnosti Filák, předává cenu za Originální design – Světlo na cestu paní vychovatelce Marcelle Vaníčkové a třetákům ze školní družiny ZŠ Mozartova v Jablonci nad Nisou za práci s názvem Maják

<

Paní učitelka Andrea Mičíková (vlevo) a tým deváťáků ze ZŠ Porubská 832 v Ostravě-Porubě se Srdcem pro otce Michala, které získalo čestné uznání za Originální design – Světlo na cestu

<<

Vlastnoručně vyrobené čokoládové pralinky věnovala všem vítězům Olga Klejnová

<

Helena Kohoutová při předávání ceny Den pro sebe s Magickou Helenou

<<

Jana Chmelařová věnovala dětem knižní poukázky

EPIŠTOLY

Tak už jsou za dveřmi

Kdo? Co? Přece prázdniny! Co na tom záleží, zda je nám třicet, padesát nebo třeba osmdesát let? Kdykoli a kdekoli my dospělí bez rozdílu věku narazíme na to slovo, jako kdybychom se na létajícím koberci z pohádek tisíce a jedné noci přenesli zpátky proti proudu našich životů až do školáckých nebo studentských let. Řeknete prázdniny – a vyřknete tajemné heslo vracející nás do časů dětských her a malin nezralých. Kouzelnou formuli, kterou stačí jen vyslovit, aby se správným holkám a klukům dokořán otevřela brána sezamu až po okraj naplněného všemožnými zábavami, radostmi a vytrženými. Brána času ztřeštěných dobrodružství a hned zase nespěchavého lelkování, bloumání a zevlování...

Ukažte mi dítě školou povinné, které by se na prázdniny netěšilo! Pokud vůbec ve svém okolí takové objevíte, vězte, že proti němu je bílá vrána jevem, s nímž se lze potkat na každém kroku. Asi by nebylo od věci zajít s takovým žákem k psychologovi.

Prázdnin mají teď naše děti naštěstí přehršel. To máte podzimní, vánoční, pololetní, zimní, velikonoční, jarní... A hlavně ovšem ty nejdější, a tím pádem nejdůležitější: letní.

My jsme si o podzimních nebo jarních vakacích mohli nechat leda zdát. Naproti tomu pololetky v těch časech trvaly celý týden. A nadto jsme si od války až skoro do poloviny padesátých let tu a tam nečekaně (ovšem tím vítaněji) užili prázdnin, které bych vzdor jejich tehdejšímu příjmemu už nikdy nikomu nepřál. Měly své vážné a nepříjemné souvislosti. Byly dědictvím rozvratu způsobeného nacistickou okupací a válkou – a následkem i průvodním znakem těžkostí, jaké tehdy postihovaly všechny a všude. Oněm náhlým prázdninám se podle dominantního topiva té éry říkalo uhelné. Poprvé jsme je zažili právě před sedmdesáti lety, uprostřed února roku 1947. Ministerstvo školství zplnomocnilo územní orgány svého rezortu, aby podle míst-

ních podmínek samy zvážily, zda pokračovat ve vyučování nebo je na nezbytnou dobu přerušit.

Pražská radnice všem školám vyhlásila uhelné prázdniny právě toho dne, kdy na Štvanici začalo první poválečné mistrovství světa v ledním hokeji. Někteří jsme si to hasili rovnou na štvanický zimní stadion a na zápasech, které nebyly vyprodané, jsme tam strávili podstatnou část od školy osvobozeného týdne.

Naši šampionát poprvé v historii vyhráli a mne se v těch dnech díky nahodilému, leč šťastnému prolnutí uhelných prázdnin a velkého turnaje zmocnila hokejová posedlost na celý život. Z českých dějin báječné hry s černým kotoučem z vulkanizovaného kaučuku jsem až doposud načerpal materiál k sedmi knihám. A chystám osmou.

Jednou, to už jsem chodil do sexty, vyhlásil uhelné prázdniny kterýsi z mých spolužáků. Jednoduše ráno po sedmé hodině vyvěsil na vrata gymnázia lejtstro s tím sdělením a potom se nejspíš se sluncem v duši vrátil domů. Původce žertíku, který by vyrazil dech i Jaroslavu Žákovi, autorovi Cesty do hlubin študákovy duše, nebyl nikdy odhalen.

Prázdnin
mají teď naše
děti naštěstí
přehršel.

Zato účinek amatérské mystifikace byl ohromující. O budoucí existenci mobilních telefonů tenkrát ještě nesnili ani autoři fantastických románů. A soukromých pevných linek bylo i v metropoli poskrovnu.

Tak se stalo, že například dobrá polovina naší třídy – zejména ti přespšní, kteří přijížděli o něco dříve a po přečtení falzifikátu se pohotově otočili na patě a mazali na první vlak nebo autobus do rodné vísky – se do školy vrátila až po několika dnech, když je doma dostihl řádně orazítkovaný (na rozdíl od podvodné vyhlášky) korespondenční lístek s výzvou ředitele ústavu. Já jsem jako obvykle dorazil až těsně před osmou, kdy už měl profesorský sbor opět situaci pevně v rukou. Nicméně ještě po letech mi při náhodném setkání jeden z našich oblíbených pedagogů poctivě přiznal, že na tu boudu v první chvíli naletěli i někteří z nich.

Uhelné volno bylo prostě v těch časech očekávatelné s pravděpodobností, která neměla daleko k jistotě. Stejně jako třeba pravidelné studentské zemědělské a lesní brigády na úkor letních prázdnin.

Popravdě jsme na brigády jezdili rádi. Netroufnu si odhadnout, jaký byl jejich skutečný přínos združstevněnému a zestátněnému zemědělství, ale my jsme si je užívali. Srandy moře!

Oblíbený byl hlavně chmel, už pro svůj čas sklizně na přelomu srpna a září. Poslední uloupené dny prázdnin nám tak byly pokaždé vzápětí někdy víc, někdy o trochu méně refundovány na účet zahájení nového školního roku. Byla to taková malá ruleta. Ostatně podobně a mnohdy ještě bohatěji nám byly červencové brigády vynahrazovány v průběhu školního roku. Tu nás na podzim povolali na brambory nebo na řepu (jednou jsme dokonce česali len), tu jsme na jaře sázeli stroměčky nebo třeba pomáhali připravovat nové chmelnice. Družstevní rolníci v ušetřeném čase zhusta vyráželi na autobusové zájezdy do Národního divadla nebo do operety, spojené s nákupem v Bílé labuti a několika pivy U Fleků.

Nám to bylo venkoncem fuk. Občas jsme si ustlali na patře stodoly na slámě, ale zase na druhé straně občas bylo jídlo docela k jídlu. Tak proč bychom se netěšili, když nás v těch dnech nikdo nezkoušel, netestoval a až na výjimky ani moc nenapomínal.

Dnes se nosí módní teambuilding, i když jeho metody jsou občas k popukání. Tenkrát u nás ten pojem nikdo neznal. Partu jsme si vytvořili jaksi mimochodem, aniž by pro to vědomě někdo něco dělal. Prostě se nám přihodila. Netvrdím, že do ní patřila celá třída podle zasedacího pořádku. O to však byla pevnější. A řekl bych, že ze všeho nejvíc se formovala právě na brigádách, ať už v školním roce nebo o letních prázdninách.

A ty jsou teď právě zase za dveřmi. I když se v mnohém nepodobají těm našim z šakalích let na prahu druhé poloviny dvacátého století (a je to tak moc dobře), ať si je ty naše, vaše, zkrátka všechny současné mladé ratolesti užijí! A nejlépe někde venku v partě svých vrstevníků!

*Text: Miloslav Jenšík
Foto: Shutterstock*

**Popravdě jsme
na brigády
jezdili rádi.**

Vyhlašujeme čtvrtý ročník celostátní soutěže
pro dětské kolektivy

Srdce
s láskou darované
2017/2018

*Celostátní soutěže Srdce s láskou darované se mohou zúčastnit
dětské kolektivy z mateřských a základních škol, domovů dětí,
uměleckých škol a další. Své příspěvky nám mohou posílat
od 15. 9. do 20. 12. 2017.*

Ti nejlepší získají hodnotné ceny a zúčastní se slavnostního setkání
v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR, jejíž předseda převzal nad soutěží záštitu.

Soutěž vyhlásují a pořádají

Záštitu

Patron

Mediální partner

Partneři

Pravidla soutěže

Před výrobou srdce by se měly děti v kolektivu zamyslet nad tím, komu by je chtěly darovat a proč. Při výrobě srdce nejsou děti limitovány ani velikostí ani materiálem. Mohou vyrobit kolektivně jedno srdce libovolné velikosti, nebo každý člen kolektivu může vyrobit srdíčko samostatně. Fotografie výrobku (a nejlépe celého procesu tvorby, předání apod.) děti doprovodí textem, z něhož bude zřejmé, komu a proč srdce darují. Fotografie a text soutěží jako celek. Soutěžící mají dále možnost nahrát do přihlášky až tři další fotografie a video dokumentující proces tvorby i předání. Porota hodnotí celý tento proces a videoprezentace vítá!

Účastníkem soutěže se mohou stát kolektivy z mateřských a základních škol, družiny, kolektivy dětí z dětských domovů, ZUŠ, mateřských center a ostatní dětské kolektivy (nejméně 3 a nejvíce 30 dětí/kolektiv), které splní stanovená pravidla. Do soutěže se nemohou přihlásit jednotlivci. Každý ze soutěžních kolektivů se může přihlásit pouze s jediným projektem.

Soutěžní je jedna fotografie vyrobeného srdce (nebo srdcí) a jeden text libovolného žánru, z něhož bude zřejmé, komu je srdce určeno a proč. Soutěžící mají možnost dále nahrát do přihlášky až tři fotografie a video dokumentující proces tvorby i předání. Porota bude hodnotit celý tento proces a videoprezentace vítá!

Přihlášku lze podat pouze elektronicky prostřednictvím webových stránek www.srdceslaskou.cz. Podáním přihlášky soutěžící dávají organizátorům soutěže automaticky souhlas s publikováním svých příspěvků a fotografií.

Předepsaný formát fotografií je jpg, velikost A4, rozlišení 300 dpi (maximální možné rozlišení/kvalita fotografie; vítězné fotografie se budou zveřejňovat v časopise, proto musejí mít tiskovou kvalitu). Předepsaný formát textu/příběhu je word, rozsah od 1000 do 3000 znaků.

Cíle soutěže

Podpora tradičních lidských hodnot, jako jsou láska, přátelství, rodina, vzájemná úcta.

Podpora týmové práce a rozvoj tvůrčích dovedností dětí.

Radost z vlastnoručně vytvořených výrobků i z darování, sdílení radosti v kolektivu.

- Soutěžní příspěvky lze zaslat od 15. 9. do 20. 12. 2017.
- **Soutěží se ve 2 kategoriích (u smíšených skupin rozhoduje věk u převažujícího počtu dětí):**
 - Základní škola (3. až 9. ročníky),
 - Mateřská škola + 1. a 2. ročníky ZŠ,
 - Zvláštní ocenění školy za školní kolo (platí pro obě kategorie),
 - Zvláštní cena za Originální design a technickou tvořivost (platí pro obě věkové kategorie).
- **Uzávěrka přihlášek je 20. 12. 2017, rozhoduje datum odeslání elektronické přihlášky.**
- Soutěž vyhodnotí porota do 31. 3. 2018.
- Výsledky zveřejní časopis AGE ve druhém vydání 2018; v průběhu roku 2018 pak budou v AGE uveřejněny jednotlivé příběhy, fotografie, rozhovory s vítěznými týmy, reportáže atd.
- Od 22. 12. 2017 do 15. 3. 2018 bude na webu www.srdceslaskou.cz probíhat veřejné hlasování, které určí TOP 10 z pohledu veřejnosti.
- Slavnostní setkání vítězů všech kategorií i hlasování se uskuteční v květnu 2018 v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR v Praze.

Porota 4. ročníku soutěže Srdce s láskou darované

JAN SCHMID

předseda poroty, zakladatel
a ředitel Studia Ypsilon

JANA JENŠÍKOVÁ

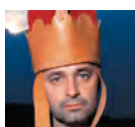
za společnost ANTECOM,
vydavatele časopisu AGE

JIŘÍ LÁBUS

za Studio Ypsilon

JAN VÍCHA

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

MARTIN DEJDAR

za Studio Ypsilon

IVANA UVÍŘOVÁ

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

JAN JIRÁŇ

za Studio Ypsilon

ANNA MAJEWSKÁ

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

Hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz

Nezávisle na hodnocení poroty soutěže Srdce s láskou darované bude v termínu od 22. 12. 2017 do 15. 3. 2018 probíhat hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz, kde uveřejníme všechny došlé příspěvky do soutěže Srdce s láskou darované. Tímto může kdokoli dát hlas tomu týmu, jehož práce se mu bude líbit.

V konečné fázi pak počty hlasů vyhodnotí počítač a zveřejníme TOP 10, které z tohoto veřejného hlasování vzejdou. Ten kolektiv, který se umístí na prvním místě, pozveme také na setkání vítězů do Poslanecké sněmovny PČR.

Podrobné informace o pravidlech 4. ročníku celostátní soutěže Srdce s láskou darované najdete nejpozději v srpnu na webu www.srdceslaskou.cz a v zářijovém vydání AGE.

Organizátoři si vyhrazují právo na změnu. Vymáhání účasti v soutěži či soutěžních výher soudní cestou je vyloučeno. V případě, že dojde ke změnám v podmínkách a pravidlech soutěže, bude toto učiněno písemně a zveřejněno na webových stránkách soutěže www.srdceslaskou.cz. Účinnost této změny nastává okamžikem zveřejnění. Podrobná pravidla soutěže najdete na www.srdceslaskou.cz.

Příroda, mocná čarodějka

Miluju oblaka!

„Jak bude?“ ptá se mě řidič, když nastupuju na Zadově do autobusu.

„Nevím,“ usmívám se. „Nechte se překvapit.“

„A co zima? Vráti se ještě?“ ptá se řidič.

„Sledovat dlouhodobé předpovědi nemá smysl,“ odpovídám mu. „Takové tři dny dopředu vycházejí, ale jak je to nad týden, ani tomu nevěnuju pozornost.“

„To máte recht,“ přikyvuje řidič. „Ale naši předkové, ti měli počasí v malíčku. Pamatuju na dědu. Stál večer před vraty a zhluboka se nadechoval. Deset minut, čtvrt hodinky se díval k obloze a pak řekl: Zítřka jdeme sít. A šli jsme. Později, to už jsem byl dospělý, jsem se chystal k sečení. Už je to vysoký, vysvětlil jsem sousedovi. A on mi odpověděl: Seče Šlemar. To neseče nikdo. A co myslíš? Vyhodil jsem to na hnůj.“

„Tolik vím,“ odpovídám, „že by mělo tát.“
A tálo.

Druhý den vycházím ze školy. Vida, kos pje. Nestará se o hluk ulice, nezpívá pro člověka, ale z radosti, která mu probouzí srdíčko a o níž ví jen to, že mu prochází celým tělem. Vlahý únorový vítr hučí v holých větvích stromů. Za Sloupem se na lukách objevují ostrůvky volné země. Na jednom takovém ostrůvku stojí dvě srnky a hledají něco k obohacení chudého zimního jídelníčku. Ve zdíkovském zámeckém parku povoluje led a kachny se radostně ráchají ve vodě. A nad tím vším letí volná mračna jak z nějakého expresivního akvarelu.

Myslím na Baudelaira:

„Eh, co tedy miluješ, zvláštní cizince?“

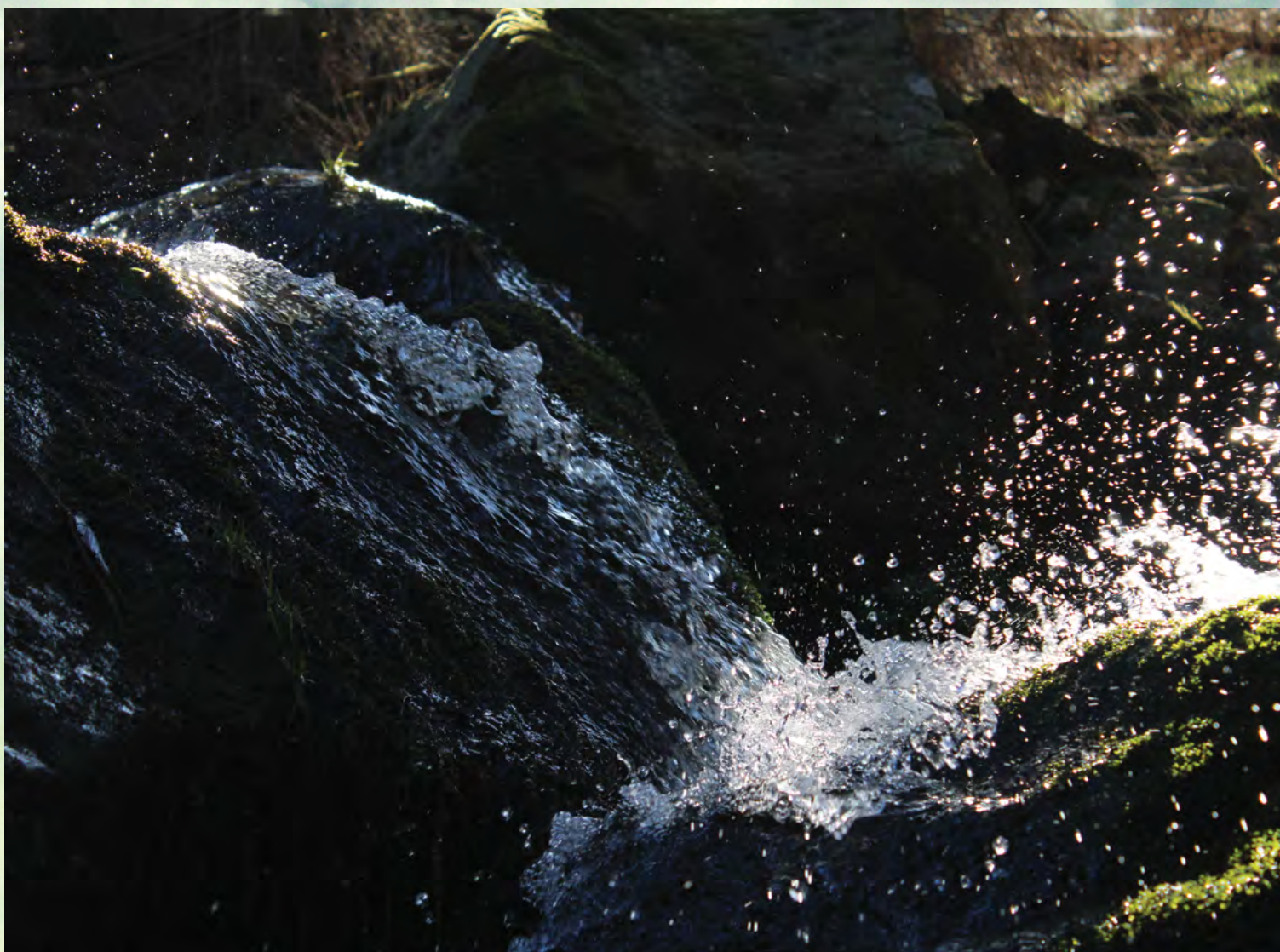
„Miluji oblaka... oblaka, jež táhnou... támhle... ta zázračná oblaka!“

^

V zajetí par

Ohně na západě

v

Tajemství světla

Noc z 30. na 31. března jsem trávil na vrcholku Boubína. Moc nefoukalo, tak jsem se uložil přímo na rozhledně. Ležel jsem tváří v tvář obloze, na které se třpytila spousta hvězd. Zvedl jsem k nim ruce a vžil se do situace nemluvněte, které se poprvé dívá užasle na svoje dlaně. Vlastně ještě neví, že to jsou jeho ruky. A tak dochází k mystickému paradoxu: Dítě má své vlastní ruce na dosah.

Při obzoru se táhla pavučina vysokých mraků, do kterých zapadal srpek měsíce. Zbarvil se do ruda, až připomínal trochu zploštělou tureckou šavli, kterou právě kovář odložil a ona pomalu chladne. Sirius svítil nad jihozápadním obzorem, a tak jsem zkusil jeden fotografický fígl, o kterém jsem se dočetl. Zaostřil jsem hvězdu ohniskem 600 milimetrů, nastavil jsem

čas na deset sekund a pak jsem objektivem slabounce pohyboval. Sirius je pověstný svou scintilací. Na fotce, která vznikla, jsou barvy tohoto jevu rozložené v čase a prostoru. Až se tají dech, kolik odstínů se na té stuze či niti objevilo. Jsou to všechny myslitelné barvy. Upozorňuju, že snímek není upravovaný barevně.

A na Boubíně jsem byl také dva dny předtím odpoledne. Jel jsem letos poprvé na kole a cestou zpět jsem se zastavil u peřejí na Pravětínském potoce. Dovnitř lesa svítilo slunce. Ozařovalo vodu tříštící se o jeden z kamenů, zatímco vzadu za ním již proud protékal hlubokým večerním stínem, který oproti jiskřícím krupějím působil jako noční tma.

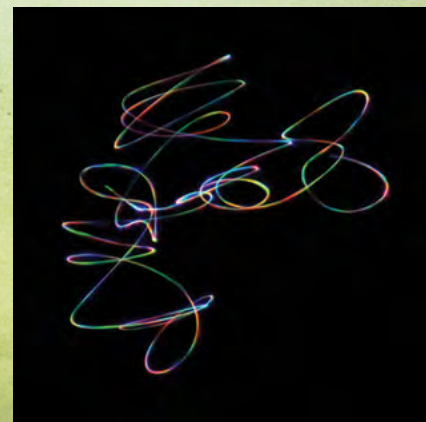
Text a foto: Roman Szpuk

^
Světlo a krupěje

Scintilace Siria

v

>>

Roman Szpuk:

Žiju přítomností

Roman Szpuk je pro mne básníkem života. I na první pohled smutnými motivy dokáže zahřát u srdíčka. Vidí krásu a kouzlo ve věcech takzvaně obyčejných, v každém okamžiku dne i noci. Umí rozmlouvat s potokem, ledem na kaluži, sýkorkou nebo kapradinou. A oblaka miluje doopravdy. Oblaka, slunce a Boubín. Jejich pozorování má dokonce v popisu práce.

Co ještě máte rád, Romane?

Zmínila jste to podstatné. Ještě bych přidal barokní a soudobou vážnou hudbu, především z východní Evropy – Polska, Ukrajiny, Ruska, Pobaltí. Obdivuju také malířství. Kreslím uhlím, pokouším i olej, akryl, dříve jsem dělal linoryty. Celkově mám rád to, co vede k vnitřnímu klidu. Ten se mi však přesto nějak osudově vyhýbá. To je paradox mého života. Možná potřebuju kontrasty. Měl jsem období, kdy jsem chodil na punkové koncerty. Ještě mi hučelo v uších a už jsem stál na břehu rybníka a pozoroval němý odlesk hvězd na hladině. Tolik jsem toužil vytvořit pokojnou rodinu. A nakonec jsem ji svými excesy rozbíjel. Otlučen vřavou

světa, navracím se nad studánky dětských očí či do chrámu před svatostánkem, když mne tam zrovna kněz neruší kázáním.

Koukal jste na svět vždycky takto? Kdy jste začal psát básně? A kdy fotit?

Pohled na svět očima tuláka či darmošlapa jsem v sobě našel díky poměrně dlouhé cestě do školy, kterou jsem si později prodlužoval oklikami přes les nebo zahrádky. K básním jsem se dostal až v devatenácti letech, ale povídky a první příběhy jsem sepsal hned, jak jsem se naučil psát, od osmi let. To už je asi osud jedináčků. Nemohou se sdílet se sourozenci, tak se svěří papíru. Ve třinácti jsem už denně psal povídky, plísněn za to prarodiči, u kterých jsem žil. S tím se potýkám celý život. Psaní veršů nebo povídek se většinu lidí okolo mě jeví jako cosi nepraktického. Nenese to žádný zisk, je to jen zbyhďarma utracený čas. K fotografování jsem se dostal díky otčímovi, se kterým se maminka seznámila, když mi bylo třináct. Pracoval v propagačních odděleních různých závodů či výrobních družstev a všude měl vybavenou fotokomoru. Mohl jsem tedy do problému vstoupit oběma nohama, jak samotným focením, tak i následným vyvoláváním filmů a kopírováním snímků.

Ve vašich fotkách, textech i básních se odráží hloubka vašich prožitků. Možná je to také tím, že váš život nebyl rozhodně nudný. Co vás nejvíc ovlivnilo? A kdy se cítíte šťastný?

S odstupem času člověk zjistí, že jej obohatí i to, co předtím považoval za „zlý sen“. Neměl jsem

Čočkovitý mrak
v

snadné dětství, pobýval jsem v psychiatrickém ústavu pro děti v Dubí, užil jsem si nekonečných hádek mezi maminkou a babičkou i školní šikany. Později jsem se pohyboval v podzemní katolické církvi, odkud jsem si také odnesl nejeden šrám na duši. Vojnu jsem nezvládl. Po pokusu o sebevraždu jsem dostal modrou knížku, prošel jsem obdobím závislosti na alkoholu, protialkoholní léčbou, dvěma detoxy, ale díky tomu jsem se setkal se zajímavými lidmi na okraji společnosti. Mnoho jsem se naučil i v nejrozumnějších profesích, které jsem volil vždy tak, abych měl čistou hlavu pro tvorbu. Šlo vesměs o podřadná zaměstnání. Pracoval jsem jako dělník v chemičce, figurant u geodetů, kreslič v projekci, noční hlídač v kravíně, lesní dělník, strážce CHKO Šumava, pošťák, lepič plakátů, charitní topič a výrobce dřevěných hraček či staniční dělník na nádraží. A kdy jsem šťastný? Třeba během noclehu pod širou oblohou nebo když se mi podaří napsat dobrou báseň.

Posledních bezmála dvacet let jste zaměstnaný jako pozorovatel počasí na meteorologické stanici na Churáňově.

Co máte v popisu práce? Jak jste se k tomu dostal?

Počasí mě fascinovalo od útlého dětství. Jsou s ním spojené moje nejranější vzpomínky. Dlouho jsem měl zažádáno o místo pozorovatele počasí na Milešově v Českém středohoří. Když se uvolnilo, žil jsem už na Šumavě. Nakonec jsem měl štěstí na Churáňově, kam jsem byl přijat v lednu 1998. Vysíláme odtud každou hodinu zprávu SYNOP o stavu počasí, konáme klimatologická měření, monitorujeme čistotu ovzduší.

Jak je to tedy s tou předpovědí počasí?

Co všechno umíte z oblohy vyčíst? A jak jste se to naučil?

Mě fascinuje přítomné dění. O předpověď se moc nezajímám, ale samozřejmě se dá mnohé vytušit z tvaru a druhů oblaků či tlakové křivky. V oblacích se odehrávají dramatické děje, z nichž nejimpozantnější je turbulence, zvláště v bouřkových mračnecích (cumulonimbus), jejichž nejvyšší část zasahující až nad kovádku se nazývá dóm. A tak si člověk může představit starodávnou katedrálu gigantických rozměrů. Bouřkové mraky doprovázejí závoje (velum), nad vrcholky kup zase vznikají oslnivě bílé čapky (pileus). Nádherné tvary se tvoří při přechodu laminárního proudění v turbulentní, oblačné víry se vrství do vlnek a uzavírají se v kruhy (lacunaris), přičemž si člověk připadá jako pod hladinou moře. Stejně úžasné jsou

čočkovité mraky zvané lenticularis. Připomínají ostrovy, na jejich pobřeží často dochází k irizaci, opalizaci. Mračna hole-punch zase vznikají tak, že se ve vrstvě altocumulů náhle objeví prázdný kruh. Jím pak klesají vypařující se srážky (virga) připomínající vlasy. Nepřehlédnutelné jsou oblaky s Kelvin-Helmholtzovou nestabilitou. Ty připomínají řetězec přepadávajících přílivových vln. A tak bych mohl pokračovat dlouho.

Pro mne je děj probíhající na obloze srovnatelný s abstraktním akčním uměním. Určitě jsem se učil znát oblaky skrze úžas. Asi se dívám k obloze častěji než jiní lidé a běžné atmosférické děje prožívám až chorobně silně. V dětství se mi stalo, že jsem se během houstnoucí jarní sněhové přeháňky či během bouře přestal ovládat a zčásti v děsu a zčásti ve vytržení jsem křičel a prchal, neboť jsem si nemohl pomoci. Dodnes rád tancuju nahý v krupobití. Děkuju oblakům, protože za mne vyjadřují to, co sám vyjádřit neumím.

Text: Jana Jenšíková

Foto: Mirek Zámečník a Roman Szpuk

Roman Szpuk (56)

Narodil se v Teplicích, od roku 1989 žije ve Vimperku na Šumavě.

Pracuje jako pozorovatel počasí na Churáňově.

V rámci svého zaměstnání se specializuje na fotografii vzácných meteorologických a atmosférických jevů. Vydal několik knih poezie a lyrické prózy. Kromě literární činnosti fotí alternativními způsoby (kamerou obscurou) a kreslí. V roce 1983 založil v Příhovicích v Jizerských horách poetické sdružení Skupina XXVI, které existuje dodnes. Je ženatý, má pět dětí a jednu vnučku. A brzy by se mu měl narodit první vnouček.

Lucie Ernestová:

Život by nás měl bavit

Říká o sobě: Jsem máma dvou kluků, nadšená ilustrátorka, kreativní grafička, zapomenutá architektka, protřelá cestovatelka, čerstvá venkovanka, inspirovaná a inspirující, stále hledající žena a manželka. Ráda objevuji svět vnější a zrovna tak i svůj svět vnitřní...

Lucie Ernestová tvoří zábavné a vzdělávací hry pro děti, kreslí inspirační obrázky a vytváří mnoho dalších věcí, které zvou k zamyšlení. Jaká byla ale její cesta za snem věnovat se naplno vlastním nápadům, které k ní neustále přicházejí? Požádala jsem ji, aby mi vyprávěla svůj příběh. Přijměte tedy pozvání a zaposlouchejte se do dalšího nevšedního příběhu o odvaze a radosti.

Cesta stavařská

Jsem vystudovaná architektka. Spojuje se ve mně spontánní kreativita s koncepčním myšlením. Přetvářím sny a vize do konkrétních obrazů a slov. To mi bylo blízké už od dětství. Díky mému smyslu pro technické myšlení mě rodiče vyslali na stavařskou cestu. Vystudovala jsem střední stavební průmyslovku a pak Fakultu architektury ČVUT. Hned po škole jsem se ale vrátila zpátky ke grafice, kterou jsem chtěla dělat jako dítě.

Na všechno na světě můžeme mít dvojí pohled. To, že jsem šla cestou technického vzdělávání a k pořádné grafice jsem se dostala až po letech, se může zdát jako zádrhel. Ale nelituji toho. Fakulta architektury byla hezká zkušenost, která ve mně rozvinula koncepční myšlení. Potkala jsem se tam se zajímavými lidmi a díky profesním dovednostem jsem si jako studentka sehnala práci v oboru v Bavorsku, Sydney nebo Johannesburgu, což se zase hezky propojilo s mou láskou k cestování, která hodně ovlivňuje i moji současnou tvorbu. Díky studiu architektury jsem mohla vyprojektovat náš dům. Těžko říct, co by bylo, kdyby mě rodiče podpořili v mém talentu a šla bych tenkrát na výtvarnou školu.

Cesta nejistotou

Grafickým designem, a tedy i tvorbou se živím už od školy. Měli jsme s manželem grafické studio a pracovali na zakázku. Pak jsem si řekla, že když mohu dělat dobrý design pro jiné, proč bych ho nemohla dělat pro sebe. Vznikaly první ilustrované hry a inspirační karty, o které byl velký zájem.

Před čtyřmi lety ale už nešlo sedět na dvou židlích. Nestíhala jsem zakázky a neměla pořádně čas na své projekty. To byl moment, kdy jsme se v přátelském duchu rozloučili se všemi dlouholetými klienty. Na začátku byla samozřejmě nejistota. Strach a obavy mě provází celý život. Ovšem důvěra a přirozená zvědavost, jestli to bude fungovat, byla silnější. Poslechla jsem své volání. Věděla jsem, že nemohu nic ztratit.

Strašilo mě všeobecné přesvědčení, že ilustrátor se u nás nemůže tvorbou uživit. Ale opak je pravdou. Jsem současně i svým vydavatelem a nejsem závislá na zakázkách, názorech a penězích jiných nakladatelství. A to mi dává velkou svobodu pro moji tvorbu. Na mé současné cestě mi hodně pomáhá odvaha zkoušet nové věci. Moje dobrodružné cesty po světě mě v ní vytrébovaly.

Cesta autorská

Moji autorskou tvorbu ovlivňuje mnoho věcí. Nemám žádnou denní nebo noční dobu, kdy bych tvořila nejradyji, je mi to jedno, ale musím být v pohodě a odpočínutá. Největší inspirací pro všechny mé projekty byli a jsou moji dva synové; věková náročnost mých deskových her kopíruje to, jak kluci rostli a o co měli zájem. U inspiračních obrázků mě zase motivovalo pomoci dětem i dospělým pochopit sebe samotné, své emoce a strachy. Často vidím, jak se v dospělém věku potýkáme s vnitřní nestabilitou.

Nápad na projekt přijde obvykle během okamžiku. Pak ale i několik let zraje. Když se nápad uvelebí v mém pomyslném dozrávacím šuplíku, začnu si víc všimnout věcí, které mě inspirují. Ve správné chvíli se do něj s chutí pustím. Hry vznikají překvapivě dobře. Vím, že chci, aby byly jednoduché, tematické, veselé a trochu vzdělávací. S tímto záměrem začnu skicovat a ono vždy něco přijde. Děláním vždycky sadu čtyř her a to mi zabere celý rok.

Vize vytvořit inspirativní obrázky na moudrá témata vznikla někdy v roce 2010. Trvalo ale dost dlouho, než jsem si troufla se do tak zodpovědného tématu pustit. Byla to pro mne velká cesta sebepoznání a pochopení okolního světa. Náměty

^
Zábavné a vzdělávací hry pro děti, kterých vzniklo již dvacet v pěti knížkohlách. Mezi lidmi je jich už 16 000. Dvoje hry vyšly v zahraničí a připravují se další

<<
Lucie při čerpání inspirace na Kostarice

>>

Lucie Ernestová (44) vystudovala stavební průmyslovku a architekturu na ČVUT, ale v současné době se naplno věnuje své největší životní lásce – ilustrátorství a vlastní kreativní tvorbě. Se svojí rodinou, manželem a dvěma syny, žije v malé středočeské vesnici Netvořice poblíž Benešova. Má ráda přírodu a miluje cestování, které je pro ni velkou inspirací v tvorbě

> Lucie se svými syny, kteří jsou pro její tvorbu velkou inspirací

>> Inspirační karta
Spolupráce z cyklu
Cesta životem

na obrázky tvořím tak, aby odpovídaly našemu archetypálnímu vnímání. Vyberu si téma a pak se stačí uvést do pohodové nálady a nápady se sypou samy. Nejvíc toho vymyslím na cestách, kde se moje mysl maximálně uvolní. Pak nápad putuje do šuplíku nebo projekt rozjede. Padnou na něj desítky hodin mravenčí práce, ale to už si užívám. Víím, že energie, kterou do toho dám, se mi mnohonásobně vrátí.

Cesta svobodná

Velkou inspirací mi je můj bohatý cestovatel-ský život. Mám ráda Indii a s ní i moudrost východních filozofií. Životem mě provází bo- lavé autoimunitní nastavení mého těla. Snaha pochopit, co se ve mně děje a proč se mé tělo proti mně bouří, mi otevřela dveře do zajíma- vých koutů vlastní duše. Ovlivňuje mě i místo, kde žiji. S manželem Tomášem sdílíme podobnou vizi svobodného života na venkově, takže

možnost osvobodit se od zakázkového světa klientů v Praze jsme oba uvítali. Chtěli jsme, aby naše děti vyrůstaly v přírodě, a jako rodi- na jsme chtěli být součástí nějaké uchopitelné venkovské komunity. Již 16 let spolu pracujeme a vzájemně se doplňujeme. Manžel je mi velkou oporou a také obvykle prvním kritikem. Víím, že je ve svých soudech velmi upřímný, takže na jeho připomínky často dám.

Nápadů v pomyslném šuplíku mám na několik let dopředu. Sama nevím, který dozraje nejdřív. Ráda bych oživila projekt inspiračních partner- ských karet. Netroufám si říct, kdy přijdou na svět. Ale všechno potřebuje čas k dozrání, není dobré ho urychlovat a v kreativní tvorbě to pla- tí dvojnásob.

Text: Lucie Ernestová a Kateřina Jelínková

Foto: archiv Lucie Ernestové

Tři otázky pro Lucii Ernestovou

Jak vypadá váš obvyklý kreativní den?

Ideálně začíná jógou a krátkou meditací. Bylinkový čajíček a lehká snídaně na terase. Pak se naladím na téma a nechám ho v sobě rozvinout. Jsem sama moc zvědavá, co ze mne vypadne. Skicuji, a když mi obrázek zarezonuje, tak ho podrobněji rozkreslím. Plynou se svými pocity a jen lehce koriguji jejich směr.

Co kromě své rodiny a tvorby máte ráda?

Miluji cestování, ráda vařím, cvičím jógu a tančím. Ráda se starám o naši zahrádku. Největší vtíp poslední doby je, že jsem začala po 25 letech hrát okresní přebor ve stolním tenise za místní Sokol. Na vesnici je to vícegenerační komunitní záležitost a to mě na tom moc baví.

Co byste doporučila někomu, kdo váhá, jestli se vydat na cestu za svým snem?

Vykročte na cestu za svým voláním. Nebojte se udělat první krok a pak další. Prostě to zkuste. Vždycky to bude zajímavá zkušenost, která vám něco nového přinese. Chybami se člověk učí. Cesta se vám bude postupně ukazovat, zkoušet a učit vás. Všechno potřebné se naučíte za pochodu. Není lepší život než takový, který nás bude bavit.

Díky, že jste se se čtenáři AGE podělila o svůj inspirující příběh.

Přeju za celou redakci hodně dalších nápadů.

Chybami se
člověk učí.
Cesta se vám
bude postupně
ukazovat, zkoušet
a učit vás.

Spolupráce

Sám toho zvládneš hodně, ale nikdy ne tolik jako s ostatními.

Foto: Viktor Cíčko

Adam Suchánek:

Když jsem na jevišti, jsem šťastný

„Snažím se řídit v životě pravidly juda, které je založeno na etice, na kodexu chování. Úcta k autoritám a respekt k lidem obecně, dochvilnost, přesnost a to, že se jen tak z něčeho nezhroutíš.

A taky musí tým držet pospolu, aby celek vydržel a měl pořád svou centrální sílu. Svoje sportovní zkušenosti přenáším i na děti, které trénuju. Vedeme je s týmem trenérů k tomu, aby z nich byli nejen dobří sportovci, ale také lidé,“ říká Adam Suchánek, trenér juda, student Palackého univerzity a hlavně dobrá duše olomouckého fenoménu jménem Nabalkoně...

Řadu let ses věnoval judu. Jak se z úspěšného sportovce stane herec? Jen tím, že vyměníš kimono za divadelní šminky, to asi nebude.

Když jsem chodil na základní školu, oslovil mě Jiří Štěpán, o kterém je známo, že trénoval i Lukáše Krpálka, olympijského vítěze z Ria de Janeiro. Řekl mi, že chce založit v Olomouci centrum pro mládež a hledá mladé judisty, kteří se tomu chtějí věnovat naplno. Tak jsem se sem v patnácti letech přestěhoval z malého městečka na jižní Moravě a začal jsem tu studovat sportovní gymnázium. Trénoval jsem dvakrát denně, pět dní v týdnu, o víkendech jsme měli soustředění a závody. Ale aby byl člověk ve sportu opravdu nejlepší, musí se zaměřit pouze na jeden jediný cíl. Ve mně se to hrozně bilo, vedle sportu mne fascinovalo umění. A neměl jsem takové výsledky na mezinárodních soutěžích jako ti nejlepší v týmu. Dnes se judu věnuju jako trenér a pracuju jako fitness instruktor. Ale Nabalkoně, to je moje srdeční záležitost.

Čtenářům AGE musíme vysvětlit, že Nabalkoně je v olomouckém regionu velmi populární divadelní spolek. Jaká cesta tě k němu přivedla?

V roce 2012 se začal tvořit tříčlenný dramatický soubor pro dospělé, který vedla studentka DAMU Markéta Zborníková. Nějaký čas jsem ho na gymplu navštěvoval. V tu dobu pro mě bylo prioritou závodní judo, což byl hlavní důvod, proč jsem v tomto dramaťáku ukončil členství. Když jsem ale nastoupil na vysokou, potkal jsem tutěž Markétu na chodbě konviktu a po konkurzu jsem se dostal zpět k divadlu, tedy už k několikačlennému divadelnímu spolku Nabalkoně. Studenti naší katedry mají možnost využívat prostory konviktu, jako je divadelní a filmový sál, proto sem náš spolek přesídlil a funguje tu dosud.

Myslíš, že má šanci obstát mezi profesionálními soubory? A máte ten cíl?

Od tříčlenného souboru jsme prošli velkým vývojem a v současnosti nás je dvaatřicet. Máme profesionální vedení sekcí a pořádáme pro naše členy vzdělávací workshopy. Divadelní sekci vede právě Markéta Zborníková, dnes už absolventka DAMU, filmovou Lukáš Citnar, který spolupracoval třeba s Miroslavem Krobem nebo Pavlem Liškou, hudební Karel Vaněk, který je jedním z nejlepších zvukařů v okolí. Téměř všichni jsme studenti divadelních a filmových studií, muzikologie a výtvarné výchovy, jimž pouhá teorie prostě nestačí. To je stejné, jako když máš recept na hodně dobrou bábovku, ale nemůžeš si ji upéct. Já nechci čekat na to, až si mě někdo všimne, chci tomu jít naproti. V oblastních divadlech hraje spousta výborných herců, ale prorazí jen pár

z nich. Snažíme se odlišit od ostatních místních produkcí. Navzájem se ale známe, kooperujeme spolu třeba při Noci divadel. My se snažíme dostat na jejich úroveň a vést náš spolek k postupné poloprofessionalizaci.

Kde vidíš Nabalkoně třeba za pět let?

Ve vlastním prostoru uměleckého multifunkčního studia zaměřeného mimo uměleckou činnost i na vzdělávání. Nám už je divadlo malé. Náš prostor bude součástí olomoucké kultury, budeme pořádát koncerty s Nabalkoně Orchestra, točit filmy s herci, kteří hrají i divadlo. Pokud tohle všechno chceme, nemůžeme být průměrní. Když chce být člověk vidět, tak musí svou práci dělat extrémně dobře. To my chceme, rozvíjet se, být kreativní. Dělat to, co má smysl, a přitom po svém. Už dnes nás oslovují firmy a asociace jako moderátory svých akcí.

Jaká životní poznání ti dal sport?

Nedělám ledajaký sport, ale judo. To nebylo do minulého roku, kdy na olympiádě vyhrál Lukáš Krpálek, zas tak moc vidět. Ale od tohoto olympijského vítězství přibyl v našem Judo Klubu Olomouc historicky největší počet dětí, které se chtějí „stát Lukášem Krpálkem“, to je skvělé. Máme za sebou velké úspěchy, například dvojnásobného dvadvacetiletého mistra Evropy Davida Klammerta. Judo mi nastavilo kodex chování, kterým se řídím i v životě. Když člověk projde takovým tréninkem jako já, má v hlavě jasno a jen tak něco ho nesloží. Totéž se s trenéry snažíme vštípit dětem, které s judem začínají, ale funguje to i v týmu Nabalkoně: respekt k sobě i k ostatním, přesnost, vytrvalost, práce v týmu.

Když chce být
člověk vidět,
tak musí svou
práci dělat
extrémně
dobře.

Malí judisté – svěřenci
hlavního trenéra Adama
Suchánka (na fotu zcela vlevo)
v

>>

Adam Suchánek (22)

V současné době studuje Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor česká filologie – divadelní věda. Jak sám říká, svoje srdce dělí mezi několik vášní – divadlo, hudba a sport. Je herec a produkční v univerzitním uměleckém uskupení Nabalkoně a aktivním trenérem dětí v Judo Klubu Olomouc

Koncem listopadu jste s Nabalkoně uvedli filmový muzikál Stojí hruška, který vychází ze stejnojmenné hry Milady Mašátové. Má velký úspěch, chystáte se na něj navázat dalším filmovým počinem?

Na premiéru Hrušky se přišlo podívat pět set lidí, což nás mile překvapilo. Od té doby proběhlo několik promítání a vždy bylo zatím plno. Není to však jenom olomoucká záležitost. Pořádáme výjezdy do kin mimo Olomouc, v únoru jsme byli v Praze v kině Ponrepo, kde nás čekala stovka diváků. To bylo pro nás velice důležité. Přece jen se nejednalo o naše domácí olomoucké publikum. Dokonce za námi přijely dvě paní až z Košic, jenom kvůli našemu filmu, a hned zase jely ty stovky kilometrů domů. To je přeci krásný! Promítáme film ve školách a doprovázíme ho workshopem pro mládež o vyloučení jedince z kolektivu, Hruška totiž vypráví o osamělém ostrkovaném děvčátku ze statku.

Čekají nás festivaly jako třeba OAP v Hradci Králové anebo chystáme květnové promítání ve skanzenu v Příkazích, kde se natáčely interiéry našeho filmu. Filmová sekce bude objíždět festivaly s dokumentem Můj život s Kamilem, který se bude promítat na festivalu Mladá kamera v Uničově. Rádi bychom se zúčastnili nějakých zahraničních akcí, byli jsme i v New Yorku na konzultacích u producenta a dostali rady ohledně natáčení, distribuce a prezentace filmu. A náš režisér a scenárista Lukáš Citnar píše celovečerní fiktivní dokumentární film z prostředí divadla, na němž by mělo spolupracovat i několik známých českých divadelníků.

Na co se od Nabalkoně můžeme těšit v rámci divadla a hudby?

Snažíme se být co nejvíc aktivní a hrát jednou za čtrnáct dní. Někdy to však nevychází, protože nejsme v konviktu sami, ale rozhodně se snažíme být nejproduktivnější. Reprízujeme Ifigenii v Aulidě, která měla premiéru v červnu. Hrajeme také Koexistenci, což je naše první autorská hra. Vedle toho diváci můžou přijít i na divadelní verzi Stojí hruška, z níž vychází náš stejnojmenný film. Nutno podotknout, že všechna sedadla jsou vždy plně obsazena, tedy kolem sta diváků. V dubnu jsme uvedli japonskou legendu Hanako, hru se zpěvy, v níž klademe důraz na minimalismus, zvukovou stránku věci a na symboly, které pokládáme v divadle za nejdůležitější. V květnu uvedeme autorskou hru, co ještě nemá název. Spadá do žánru divadla poezie. Básně, které tvoří dramatický text, složili členové našeho spolku v době, kdy jim bylo nějakých dvanáct třináct let. Jsou to básničky o lásce. V tomto věku si většina mladých prožila hlubokou lásku a později najdou svoji tvorbu v šuplíku a zjišťují, jaký to je obrovský kýč. Tady pracujeme s chtěným kýčem a expresivitou. S částí těch inscenací se zúčastníme festivalu Svitavský Fanda, který jsme v loňském roce vyhráli s představením Koexistence. To je pro nás šance dostat se na celostátní přehlídku Jiráskův Hronov. Nabalkoně Orchestra, což není jen orchestr na jevišti, se s autorskou hudbou účastní koncertů třeba v rámci Open Mic v Divadle na cucky či Noci divadel. A další plány máme v hlavě.

Text: Štěpánka Kotrbová

Foto: archiv Adama Suchánka a Nabalkoně

> Umělecký spolek

Nabalkoně je v současné době největší divadelní, filmový a hudební spolek působící pod Univerzitou Palackého. Členové tohoto intermediálního celku jsou z největší části studenti a absolventi divadelních a filmových studií, muzikologie a výtvarné výchovy

Ondřej Zapletal:

Nejdůležitější je pomoc konkrétnímu člověku

„Věřím, že rozvinutá občanská společnost je nejzákladnějším stavebním kamenem prosperující společnosti, ve které lidé mají možnost se rozvíjet a žít spokojený a naplněný život,“ říká Ondřej Zapletal, který se stal nedávno ředitelem dvou dobročinných organizací, jež zřizuje Česká spořitelna – Nadace Depositum Bonum a Nadace České spořitelny.

Jak byste čtenářům AGE obě nadace představil?

Mottem Nadace České spořitelny (NČS), která byla založena v roce 2002, je „Jsme s těmi, od nichž se společnost odvrací“. Věnuje se zejména podpoře projektů řešících problémy seniorů, lidí s mentálním postižením a prevenci a boji s drogovou závislostí. Nadace Depositum Bonum (NDB) vznikla v roce 2012, aby spravovala zbylé prostředky z nevyzvednutých peněz z anonymních vkladních knížek. Zaměřuje se zejména na rozvoj institucionálního vzdělání v České republice s důrazem na rozvoj učitelské profese.

Které úspěchy a projekty můžete vyzdvihnout?

Například Hejného metodou výuky matematiky se dnes učí na třetině českých škol a vede děti ke spolupráci, kritickému myšlení, učení se z chyb a nacházení radosti z učení. Jiný projekt s celorepublikovým dopadem je Elixír do škol – stále více učitelů fyziky má pravidelně na měsíční bázi možnost sdílet inspiraci i energii v regionálních centrech v městech a obcích po celé zemi.

V sociální oblasti jsme si vybrali jedny z nejtěžších témat. Vyzdvihl bych například spolupráci se Sdružením Neratov, které pomáhá lidem s mentálním postižením, Domovem Palata, který je zakladatelem i nositelem nejmodernějších přístupů v péči o seniory se zrakovým a mentálním postižením, nebo organizací Sananim, jedním z nejdůležitějších hráčů v prevenci a boji s drogovými závislostmi.

A na co se zaměříte dál?

Díky vzájemné spolupráci budou nadace podporovat systémové inovace v sociálním podnikání a ve vzdělávání. Chceme rozvíjet podnikavost v občanské společnosti ve smyslu rozvoje

sociálního podnikání, fundraisingu ze soukromých zdrojů a systémových řešení. Ve spolupráci s partnerskými organizacemi se chceme hodně opírat o měření dopadů a hledání inovativních forem financování. Ve vzdělání chceme dále podporovat změny, které povedou k tomu, aby se děti a studenti vzdělávali naplno a s radostí a aby v nich české školy rozvíjely kritické myšlení, kreativitu a další kompetence pro život v 21. století.

V oblasti charitativní činnosti se pohybujete řadu let. Co vás motivuje?

Nejdůležitější je pro mne vždycky dopad toho, co děláme, na konkrétního člověka. V případě NČS a NDB vidím obří příležitost udělat něco pro rozvoj české společnosti. Opravdu máme k dispozici nezanedbatelné prostředky v nadačním jmění, autonomii rozvíjet projekty v souladu s naším posláním a skvělou správní radu i nadační tým.

Text: Daniel Libertin

Foto: archiv ČS

Ondřej Zapletal,
ředitel nadací
České spořitelny

Nadace Depositum Bonum

s vkladem 1,662 miliardy Kč je největší nadací v ČR co do výše nadačního jmění, jedná se o prostředky z nevyzvednutých peněz z anonymních vkladních knížek. Česká spořitelna se v roce 2012 rozhodla neponechat si mimořádný výnos, který jí podle zákona náležel, ale vložit ho do nadace. V závislosti na výši výnosů z nadačního jmění je předpokládaný rozpočet nadace kolem 30 milionů korun ročně.

Nadace České spořitelny

disponuje kapitálem 501 milionů Kč z prostředků věnovaných Českou spořitelnou a rozděljuje průměrně 17 mil. Kč ročně.

<

Dílna fyzikářů z hradecké konference Elixír do škol

Za dravci na Rabí

Největší hradní zříceninu u nás najdete devět kilometrů severovýchodně od Sušice. Vévodí skalnatému vrchu nedaleko řeky Otavy ve výšce 478 metrů nad mořem. Kdysi středověký hrad s románskými základy chránil obchodní stezku mezi Sušicí a Horažďovicemi i rýžoviště zlata na Otavě. Proto byl často cílem útoků. Husitský válečník Jan Žižka se ho prý pokusil dobýt hned dvakrát – a zaplatil to svým druhým okem. Každopádně je to magické místo uprostřed nádherné přírodní scenerie Šumavy a právem patří na seznam národních kulturních památek.

Než se tam vydáte, dovolte malou radu. Natrénujte si předem, jak se hrad a stejnojmenná vesnice skutečně jmenuje: Rabí s krátkým „a“ a s dlouhým „í“. Místní jsou na správnou výslovnost citliví, hovorový název Rábí je doslova tahá za uši. Možná vám pak prozradí, odkud se toto neobvyklé jméno vzalo. A teorií je hned několik.

Jedna vychází z německého Raben, což znamená krkavec. Tedy Rabí by v překladu bylo něco jako Krkavčí vrch. Druhá tvrdí, že je to podle rabířů, jak se tehdy říkalo zlatokopům na Otavě. A třetí varianta znovu vychází z názvu ptáka, a to vrabce: Vrabčí vrch – vrabí – Rabí... Tak si vyberte. Každopádně měl hrad k ptákům vždycky blízko.

Návrat po mnoha letech

Když držíte na ruce orla nebo nad vámi krouží kondor, je to nezapomenutelný zážitek. Před třinácti lety jsme to právě na Rabí zažili, a tak když jsme se dozvěděli, že jsou dravci se sokolníkem Milanem Zalešem zpátky, byl to jeden z prvních výletů v minulém létě. Pamatovali jsme si totiž, jak na nás ptačí exhibice zapůsobila. Nejen, že jsme se tehdy o dravcích hodně dozvěděli, ale také to byla pro všechny věkové kategorie báječná zábava pod širým nebem.

Milan Zaleš je totiž sokolník tělem i duší, se svými svěřenci je sehraný a má je přectené. Aby ne, právě letos je to třicet let, co složil sokolnickou zkoušku. „Stačí, když se podívám, a hned vím, v jaké náladě ten který z ptáků právě je. Kdo bude ochotně létat a kdo ne, a tak je vlastně každá naše letová ukázka jiná. Vystupujeme třikrát denně, dravci se střídají, neboť optimální je pro ně jeden nebo dva lety za den. Své vystoupení si však žárlivě střeží, protože se divákům předvádějí rádi, jsou to herecké hvězdy,“ prozrazuje nám a drží na ruce jednoho z nich – osmnáctiletou samici orla mořského Mařenku, která je mu nejbližší. „Mám ji odmalička, a tak je na mě vázaná. Zpočátku mě brala jako svého rodiče, nyní mne považuje za partnera. Už pět let se snažím o odchov orla mořského, který v jejím případě může být pouze inseminací, a daří se mi to tak z poloviny. Odchoval jsem čtyři mláďata,“ prozrazuje něco ze svých sokolnických zkušeností.

Milan Zaleš pochází z Kladna. Lásce k přírodě ho učil jeho dědeček, který ho s babičkou vychovával. Vždycky toužil chovat zvířata, a jak trochu

s nadsázkou říká, ptáci se pořídí snadněji než lev nebo krokodýl, proto nakonec vyhráli. Dnes má pětadvacet exemplářů dravců a sov. Sokolnictví se věnuje profesionálně naplno od roku 1993, a to nejen chovem, letovými ukázkami či přednáškami a výukovými programy pro školy, ale také výcvikem dravců třeba pro reklamu nebo film. Letos bude na Rabí opět celé letní prázdniny. Jeho ptačí letku tam uvidíte třikrát denně kromě pondělí od 11.00, 13.30 a 15.30. A na co se můžete těšit?

Kromě Mařenky se vám předvede například ještě o tři roky starší orel stepní Ivan. Když budete mít štěstí, zakrouží kolem hradní věže a pak se vrhne střemhlav k hradnímu příkopu. Ale uvidíte také káně lesní nebo supa himálajského a letos poprvé i mladou samici křížence orla mořského s orlem bělohlavým, kterou odchovali. A také mnoho sov a soviček – výra velkého Marfušu nebo kalouse ušatého Otíka, který potěší hlavně nejmenší.

Milan Zaleš však tento rok pro návštěvníky Rabí chystá ve spolupráci s obcí ještě další překvapení, a to Muzeum sokolnictví, které se v červenci otevře v prostorách infocentra. Při cestě na hrad je nemůžete minout.

Text: Jana Jenšíková

Foto: Michal Furman a Shutterstock

Milan Zaleš (54)

vystudoval Střední zemědělskou technickou školu v Plasích a v roce 1987 zdárně složil sokolnickou zkoušku. Profesionálně začal provádět ukázky výcviku dravců v roce 1993 u loveckého zámku Ohrada v Hluboké nad Vltavou, dále v Rakousku na zámku Schwarzenau a v letech 1995 až 2005 na hradě Rabí. Poté deset let působil v Zoologické a botanické zahradě města Plzně. Od loňska můžete jeho ukázky volného létání dravců a sov vidět opět na Rabí. Je ženatý, má tři dospělé syny a vnučku Amálku

Milan Zaleš má bohaté zkušenosti s edukativními programy pro žáky základních škol. V současné době provádí tři výukové přednášky: Odchovy dravců, orli mořští a skalní, Sovy a Dravci v ČR a sokolnictví. „Jezdíme za dětmi po celé republice, na některé školy už dvacet let,“ říká. Cena za jednoho žáka je 40 Kč.

Vražda v hotelu Granada

Miloslav Jenšík

Repatriant se říká člověku, který se vrátil do vlasti. To ať mi ale někdo vysvětlí, proč se tak u nás po válce mluvilo také o běžencích, kteří zhusta neuměli česky nebo slovensky ani žbleptnout. Ti znovunalezení – ačkoli předtím neztracení – synové naší země prostě vandrovali za lepším. Stačilo si vymyslet nějakou babičku s kořeny, které sahaly až k nám, a hned jim kdekdo otevřel náruč dokořán. Zvláště když uměli, co se hodilo. Třeba střilet fotbalové góly.

Jeden takový se objevil v šestačtyřicátém roce v Prosečné, kde jsem právě jako absolvent policejního rychlokurzu začínal svou kariéru u okresní kriminálky. Vlastně se stal mým prvním velkým případem. Když mě poručík Jungmann poslal spolu

se strážmistrem Netušilem do hotelu Granada, fotbalový repatriant tam ležel na koberci uprostřed pokoje číslo 12 a na první pohled bylo zřejmé, že už mu není pomoci. „Sakra, to je Sečény,“ zabručel Netušil.

Černovlasého krasavce znalo celé město, přinejmenším mužská polovina obyvatel. A šušovalo se, že se o něj velice zajímají i mnohé paní a dívky. Maďarských hráčů u nás bylo tehdy jak naseto. Pár si jich zakopalo i za národní mužstvo, když jim čilí funkcionáři přes noc zařídili občanství. Někteří přicházeli ze známých budapeštských klubů, Ferencvárosu, Újpestu, MTK... Jiní to tvrdili, ale výkony na hřišti se sami usvědčovali z notného přehánění. Sečény – tak to jméno psaly místní noviny,

ale v pražských se objevovalo i v podobách Szecsenyi, Secseni a kdovíjak ještě – patřil spíše k té první sortě. Vynořil se nejprve v Praze, ale čilý národní správce textilky a předseda místních fotbalistů Janoušek ho zčistajasna přivezl do Prosečné a nechal se slyšet, že nám ten zázrak do roka a do dne vystřílí ligu. Teď nám hoteliér Rykl ten výrok připomněl s lítostí, kterou zjevně spíše než osud hráče vyvolala ztráta pro klub. „No, už to nestihně,“ řekl Netušil. „Já tyhle tažný ptáky nemusím. Kolik už se jich u nás ani neohřálo a už zase tahají z mecenášů prachy někde ve Francii nebo v Itálii. Holt tam lítají větší sumy.“

„Amen,“ řekl soudní lékař a začal se zabývat mrtvým. „Já chodím na šachy do kafirny U Bláhů, tam se semele první poslední. Zrovna minulej tejden tam šla řeč, že Sečény se v Praze sešel s nějakým agentem z Lyonu. To víte, u nás se všechno vykecá.“ „Visel támhle nahoře,“ ukázal hoteliér k oknu, nad kterým byla ještě samostatná ventilace. Kliku měla jaksepatří, ale zbyl na ní už jen uzel s kouskem provazu. „Židli jsem nechal ležet, jak ji odkopl, kvůli vyšetřování.“ Holt znalec... „Nás by kvůli vyšetřování zajímal víc ten provaz,“ řekl jsem. „Kdepak ho máte, pane Rykle?“ V tu ránu přeřadil na nejvyšší stupeň okázalé číšnické omluvy. „Ó pardon, pěkně prosím,“ klaněl se a pitvořil, „je mi velice líto, ale v té věci bohužel nemohu sloužit. Račte pochopit, Granada je solidní podnik, ve kterém takové věci... Když mě sem zavolali, byl jsem šokován, pánové. Šokován! Sám jsem ho odřízl, uvolnil smyčku a provaz položil tady na noční stolek. Jakmile jsem zjistil, že pan Arpád, tedy pan Sečény je už, že ano... Letěl jsem k telefonu a...“

„A pokoj jste nechal volně přístupný!“ Tím konstatováním jsem ho zřejmě přímo ranił. „Jak bych mohl? To ne, prosím! Pověřil jsem našeho Krichebauera, aby tu hlídal. Je to starej voják, Němec, ale žádněj nácek, za první světový válčil v Dolomitech. Když jsem se ale vrátil, pánové...“ Sepjal ruce jako k modlitbě. „Provaz pryč a ten dumm-

kopf mlel pořád dokola, že prej se sem nahrnulo plno lidí, každý chtěl kousek pro štěstí. Lidé už jsou takoví, prosím.“

Doktor zvedl hlavu od mrtvého. „Já vím, ten špagát by pro vás mohl být důležitější. Ale on na něj neumřel. Trochu by se podusil, to jo, ale k smrti to nebylo. Nemá ani pořádnou strangulační rýhu. Milí kliftoni, ten kopálista sešel ze světa na pořádnou šupu do hlavy. Tady, vidíte? Mohla to být tupá strana sekýrky, kladivo, ale to spíš ne. Těžítka nebo tak něco. Možná masivní lahev. Jenže tu nic takového nevidím.“ Obrátil jsem se na Netušila: „Františku...“ Ještě jsem nedořekl a už byl u dveří: „Jasně, pane inspektore. Jdu pro Krichebauera. Teď bude nejspíš ve výčepu vykládat rozumy.“

Nebyl jsem inspektor. Nikdo by nebyl, za pár měsíců ve službě. Zatím mi patřila jedna strážmistrovská hvězdička, ale uniforma neopouštěla skříň na direkcí. Sloužil jsem v civilu a dvouhvězdičkoví kolegové v uniformě mě před lidmi oslovovali „pane inspektore“. Prý kvůli respektu, ale taky se tím kapku bavili. Ale jinak mě, bažanta, kamarádsky a nenápadně zaváděli do mé práce.

Krichebauer byl něco jako podomek, kus inventáře hotýlku, kde klub platil importovanému centrforwardovi pokoj a vyrovnával jeho účty v restauraci a v suterénním baru.

Čtvrt století v té službě proměnilo věčně podnapilého c. k. veterána v bezmocnou trosku.

To on objevil na pokoji mrtvého. Nesl mu lahev vína, prý kvůli očekávané dámské návštěvě.

Teď tu stál jako pytel neštěstí. „Heleďte, Krichebauer,“ řekl Netušil. „Byl jste tu první a neodešel jste, dokud se nevrátil váš pan šéf. Seberte se a zkuste si kapku lámat hlavu. Tady muselo být ještě něco, a tím nemyslím špagát, co tu teď chybí.“ Přidal jsem se: „Nějaký krám, kterým zavražděnému někdo rozbil hlavu. Leda, že by ho na pokoj dovlék už po smrti nebo polomrtvého. Ale to by se za dne nepozorovaně sotva podařilo. Vzpomeňte si přece!“ Starý jen zíral před sebe. Už jsem mu to chtěl zopakovat, když řekl „kommen Sie mit, bitte“ a zavedl mne do ubohého kamrlíku pod schody, kde – proboha! – snad přežil celá ta léta. A tam mi s hroznou úzkostí v očích zpod kavalce podal bronzovou sošku fotbalisty, dobrého čtvrt metru vysokou, na těžkém a hrnatém mramorovém soklíku. Na její hlavě jsem

neobjevil nic pro nás. Ale spolu s tělem mohla posloužit jako topůrko mlatu, ve který by se proměnil podstavec. Navíc se tak dala soška jedním hmatem popadnout do ruky a...

Obrátil jsem ji. Na jedné z hran podstavce ulpěl chomáček smolných vlasů s trochou sražené krve.

Pokračování příště

Foto: Shutterstock a archiv M. Jenšíka

Miloslav Jenšík (81), publicista a spisovatel. Je autorem řady knih z historie druhé světové války a historie českého sportu. Jeho práce byly oceněny Cenou Egona Erwina Kische a Prémii Miroslava Ivanova, udělovanými Kruhem autorů literatury faktu. A je také novinářsky nejzkušenějším členem redakčního týmu časopisu AGE

Lapač snů

Podle starých indiánských legend zahánějí lapače snů zlé duchy a zachytí špatné sny do sítě. Ty hezké pak po peří sklouznou do duše spícího člověka. A i když na pověry nevěříte, můžete si vyrobit tuto krásnou dekoraci do ložnice. Protože co kdyby na tom přece jen něco bylo...

1

Co budete potřebovat: dřevěný kruh pro lapač snů o průměru 12 cm, provázek nebo přízi, dřevěné korálky, tavnou pistoli, nůžky, barevná peříčka.

2

Na začátku si ponechejte 10 cm provázku pro vytvoření poutka a provázek omotejte kolem celého kruhu smyčkami těsně vedle sebe tak, aby základ kruhu neprosvítal. Konce provázku svažte a vyrobte poutko.

3

Poté začněte vyplétat mřížku. Ve směru hodinových ručiček začněte volně omotávat přízi kolem kruhu v pravidelných rozstupech a každou další smyčkou pokračujte směrem ke středu.

4

Na provázek můžete navléknout dřevěné korálky a v průběhu vyplétání je do sítě zapracujete.

5

Poté, co dopletete síť do středu kruhu, utáhněte provázek tak, aby se síť napnula. Do středu umístěte větší korálek, do kterého schováte uzlík, jímž výplet zakončíte.

6

Na šňůrky různých délek připevněte tavnou pistolí peříčka a korálky, přivažte je na lapač a hotový jej zavěste do prostoru.

Tip: Kruhky různých velikostí i šířkou nabídku barevných peříček na výrobu lapačů snů můžete zakoupit na našem e-shopu www.optys.cz.

Vaše redakce AGE a kreativní Optys

Na www.youtube.com/c/optyspolsro se můžete podívat na inspirativní videa pro své tvoření.

Jaroslav Gall,
finanční lektor a poradce
Partners

„Pro školy jsou lekce zdarma. Kdysi jsem vzdělání dostal, tak ho dávám dál,” říká Jaroslav Gall
v

Nezapomínejte na rezervu

Společnost Partners organizuje již sedmým rokem Den finanční gramotnosti. O tom, co je jeho cílem, jsme si povídali s finančním lektorem a poradcem Jaroslavem Gallem.

Jak byste projekt charakterizoval?

Cílem je upozornit děti, studenty i dospělé, že domácí rozpočet dnes není snadné hlídat. Úkolem je ukázat jim možnosti a jednoduché principy, jak se starat o finance. Největší smysl má v tomto směru vzdělávání dětí, které si své životní návyky teprve budují.

Na jaké tematické okruhy kladete důraz?

Jsou v zásadě tři: tvorba rezerv, tvorba rezerv a tvorba rezerv. Pravidlo 10-20-30-40 říká, že z příjmu dávám desetinu do železné rezervy, pětinu do dlouhodobé rezervy, maximálně třicet procent do bydlení a nanejvýš čtyřicet procent do spotřeby. Hádejte, kde se děje největší chyba? Ano, kupujeme, co kde letí kolem, a zapomínáme na rezervu. Mít dobrou pojistku je fajn. Mít nízký úrok na hypotéce také. Ale mít rezervu je absolutní nutnost.

Co byste řekl na adresu finanční gramotnosti českých občanů? Je dostatečná?

Výsledky hovoří za vše. Podle Českého statistického úřadu 42 procent domácností každý

měsíc utratí vše, co vydělá. Přitom situace, kdy je potřeba rychle zaplatit deset tisíc, už dnes nemusí být ničím mimořádným. Stačí nehoda na silnici, doplatek za topení, porucha vodovodu a nečekané výdaje jsou na světě.

Stát se v posledních letech snaží o silnou ochranu spotřebitelů. Myslíte si, že ruku v ruce s tím kráčí i osvěta?

Osvěty není nikdy dost! Proto mimo jiné existuje i náš Den finanční gramotnosti. Finanční gramotnost našich babiček byla určitě větší – protože zkrátka musely nějak přežít s těmi penězi, které měly. Dnes je všechno „snadné“, vyděláváme více, žijeme si často jako králové, a už nemyslíme tolik na to, že by nám něco mělo zbýt i na zítra.

O čem vypovídají vaše zkušenosti?

O tom, že existuje jen pár lidí ze sta, kteří si při zvýšení příjmu automaticky nezvýší i spotřebu. Češi spoří tak, že Albert Einstein by brečel. Co je podle něj největší hybnou silou ve vesmíru? Složené úročení, tedy úroky z úroků. A co na to spotřebitelé? Polovina z 1,35 bilionu korun, které vlastní rodiny, leží na účtech bez úročení.

Kdyby si například škola chtěla pozvat na lekci vašeho odborníka, jak má postupovat? Platí se za takovou přednášku?

Pro školy jsou lekce zdarma. Kdysi jsem vzdělání dostal, tak ho dávám dál. S kolegy plánujeme rozšířit školení pro zaměstnance podniků, což už bude placené.

Den finanční gramotnosti je vyhlášen na 8. září. Připravujete i akce k tomuto datu?

Ano, každý rok zveřejňujeme v tuto dobu výsledky pravidelného průzkumu na aktuální finanční téma, loni například na hypotéky.

Text: Jozef Gáfrik
Foto: archiv Partners

BIG SHOT

kreativ
OPTYS

Big Shot je strojek s ručním pohonem (s klikou) na vyřezávání a embossování. Vyřezává a embossuje papír, látky, hliníkové fólie, korek, pěnovou gumu, kůži, plst'... Vše do max. šíře 15 cm (max. šíře průchodu strojem).

V našich prodejnách a v e-shopu najdete širokou nabídku příslušenství - embossovacích kapes, vyřezávacích šablon a vysokých nožů.

Přístroj vám v našich prodejnách rádi předvedeme.

Pořádáme také kurzy zaměřené na práci s Big Shotem akreditované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Bližší informace na tel.: 724 216 492

Aktuální nabídku naleznete na
www.optys.cz
v sekci Výtvarné potřeby

Připravme se na léto

- šablony z průhledného pružného plastu pro opakované použití
- fixy na textil
- razítka a podušky
- barvy na textil
- glitrové i klasické linery
- textilní tašky a trička
- a další...

Jedna z publikací autorské řady
Optys kreativ – **Tvoříme se šablonami**
Můžete si objednat pod číslem: OP 1892
Cena 79 Kč

Všechny potřebné komponenty naleznete
na e-shopu **www.optys.cz** a fotopostupy
se můžete inspirovat na **www.vytvarny-kurz.cz**

Materiál pro své tvoření naleznete na

www.optys.cz
v sekci Výtvarné potřeby

kreativ
OPTYS